EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2016 02 10
COM(2016) 80 final

2016/0045 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

dėl 30 proc. prašytojų, priskirtų Austrijai pagal Tarybos sprendimą (ES) 2015/1601, kuriuo Italijos ir Graikijos labui nustatomos laikinosios priemonės tarptautinės apsaugos srityje, perkėlimo Europos Sąjungoje laikino sustabdymo

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

1.1. Sutarties 78 straipsnio 3 dalis ir esami laikinieji perkėlimo mechanizmai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 78 straipsnio 3 dalies nuostatos yra bendros prieglobsčio politikos dalis ir reagavimo į nepaprastąją padėtį teisinis pagrindas. Remdamasi Komisijos pasiūlymu ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, Taryba gali priimti laikinąsias priemones valstybės (-ių) narės (-ių) labui, jei vienoje ar keliose valstybėse narėse dėl staigaus trečiųjų šalių piliečių antplūdžio susidaro nepaprastoji padėtis. SESV 78 straipsnio 3 dalyje numatytos laikinosios priemonės yra išimtinio pobūdžio. Jas galima taikyti tik tada, jei pasiektas tam tikras būtinumo reaguoti lygis, o valstybės (-ių) narės (-ių) prieglobsčio sistemai (-oms) staigus trečiųjų šalių piliečių antplūdis sukelia didelių problemų.

Remdamasi SESV 78 straipsnio 3 dalimi Taryba priėmė du sprendimus, kuriais Italijos ir Graikijos labui nustatomos laikinosios priemonės tarptautinės apsaugos srityje. Pagal Tarybos sprendimą (ES) 2015/1523[1] iš Italijos ir Graikijos į kitas valstybes nares turėtų būti perkelta 40 000 tarptautinės apsaugos prašytojų. Pagal Tarybos sprendimą (ES) 2015/1601[2] iš Italijos ir Graikijos ir kitų valstybių narių susidarius nepaprastajai padėčiai turėtų būti perkelta 120 000 tarptautinės apsaugos prašytojų.

Pagal Tarybos sprendimą (ES) 2015/1601 numatyta iš Italijos ir Graikijos į Austriją perkelti 3 551 asmenį.

Pagal Sprendimo 2015/1601 4 straipsnio 5 dalį išskirtinėmis aplinkybėmis valstybė narė, nurodydama tinkamai pagrįstas priežastis, derančias su pagrindinėmis Sąjungos vertybėmis, įtvirtintomis Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje, galėjo ne vėliau kaip 2015 m. gruodžio 26 d. pranešti Tarybai ir Komisijai, kad ji laikinai negali dalyvauti iki 30 proc. pagal 1 dalį jai priskirtų prašytojų perkėlimo Europos Sąjungoje procese. Komisija turėtų įvertinti nurodytas priežastis ir pateikti Tarybai pasiūlymus dėl perkėlimo Europos Sąjungoje proceso, susijusio su ne daugiau kaip 30 proc. prašytojų, priskirtų atitinkamai valstybei narei pagal 1 dalį, laikino sustabdymo. Jei tikslinga, Komisija gali siūlyti pratęsti likusio priskirto skaičiaus prašytojų perkėlimo Europos Sąjungoje terminą, tačiau ne daugiau kaip 12 mėnesių po 13 straipsnio 2 dalyje nurodytos datos.

2015 m. gruodžio 16 d. raštu Austrija pranešė Komisijai ir Tarybai, kad joje susidarė padėtis, nurodyta 2015 m. rugsėjo 22 d. Tarybos sprendimo (ES) 2015/1601, kuriuo Italijos ir Graikijos labui nustatomos laikinosios priemonės tarptautinės apsaugos srityje, 4 straipsnio 3 dalyje, ir pateikė priežastis bei paprašė Austrijos labui pritaikyti perkėlimo mechanizmą. 2015 m. gruodžio 22 d. raštu Austrija pagal Tarybos sprendimo (ES) 2015/1601 4 straipsnio 5 dalį paprašė laikinai sustabdyti ne daugiau kaip 30 proc. prašytojų, priskirtų Austrijai pagal Tarybos sprendimą (ES) 2015/1601, perkėlimo Europos Sąjungoje procesą ir pratęsti likusio priskirto skaičiaus prašytojų perkėlimo terminą 12 mėnesių po Tarybos sprendimo (ES) 2015/1601 13 straipsnio 2 dalyje nurodytos datos.

[1] 2015 m. rugsėjo 14 d. Tarybos sprendimas (ES) 2015/1523, kuriuo Italijos ir Graikijos labui nustatomos laikinosios priemonės tarptautinės apsaugos srityje (OL L 239, 2015 9 15, p. 146).

[2] 2015 m. rugsėjo 22 d. Tarybos sprendimas (ES) 2015/1601, kuriuo Italijos ir Graikijos labui nustatomos laikinosios priemonės tarptautinės apsaugos srityje (OL L 248, 2015 9 24, p. 80).

1.2. Tarybos sprendimo (ES) 2015/1601 4 straipsnio 5 dalies taikymas Austrijai

Austrijoje susidarė išskirtinės aplinkybės – dėl staigaus trečiųjų šalių piliečių antplūdžio į jos teritoriją susidarė nepaprastoji padėtis.

Dėl labai išaugusio neteisėto sienos kirtimo į ES atvejų skaičiaus ir antrinio judėjimo Europoje labai išaugo tarptautinės apsaugos Austrijoje prašančių asmenų skaičius.

Eurostato duomenys patvirtina, kad Austrijoje labai padaugėjo prieglobsčio prašytojų. Tarptautinės apsaugos prašytojų skaičius išaugo daugiau nei 230 proc.: nuo 23 835 asmenų 2014 m. sausio 1 d. – lapkričio 30 d. laikotarpiu iki 80 880 prašytojų 2015 m. sausio 1 d. – lapkričio 30 d. laikotarpiu, o nuo rugsėjo mėn. kas mėnesį užregistruota daugiau nei 10 000 tarptautinės apsaugos prašytojų. Europos prieglobsčio paramos biuro (EASO) duomenimis, 2015 m. gruodžio mėn. ir 2016 m. sausio mėn. tarptautinės apsaugos prašytojų skaičius Austrijoje, kaip ir keliose kitose valstybėse narėse, sumažėjo (atitinkamai 8 392 ir 5 887 prašytojai). Tačiau šių dviejų mėnesių duomenys yra didesni, palyginti su praėjusių metų tų pačių mėnesių duomenimis.

2015 m. Austrijoje užregistruotas antras pagal dydį (po Švedijos) vienam gyventojui tenkantis tarptautinės apsaugos prašytojų skaičius ES (turimais Eurostato duomenimis – 9 421 prašytojas milijonui gyventojų).

Tokia padėtis labai apsunkino Austrijos prieglobsčio sistemą ir turėjo sunkių praktinių pasekmių, susijusių su priėmimo sąlygomis ir prieglobsčio sistemos galimybėmis išnagrinėti prašymus.

Todėl atsižvelgiant į dabartinę migracijos padėtį Austrijoje ir naštą, tenkančią jos pajėgumams išnagrinėti tarptautinės apsaugos prašymus ir suteikti tinkamas priėmimo sąlygas asmenims, kuriems akivaizdžiai reikia tarptautinės apsaugos, turėtų būti laikinai sustabdytas iki 30 proc. prašytojų, priskirtų Austrijai pagal Tarybos sprendimą (ES) 2015/1601, perkėlimas Europos Sąjungoje. Pagal Tarybos sprendimą (ES) 2015/1601 30 proc. Austrijai priskirtų prašytojų yra 1 065 asmenys.

Siekiant padėti sumažinti Austrijos patiriamą didelį spaudimą, turėtų būti laikinai vieniems metams sustabdytas 30 proc. prašytojų, pagal Tarybos sprendimą (ES) 2015/1601 priskirtų Austrijai, kaip valstybei narei, į kurią perkeliama, perkėlimas.

Austrija vis tiek privalo greitai ir reguliariai perkelti likusį priskirtą prašytojų skaičių (2 486 prašytojus) iki 2017 m. rugsėjo 26 d., t. y. kol taikomas Tarybos sprendimas (ES) 2015/1601.

30 proc. prašytojų perkėlimo Europos Sąjungoje sustabdymas 12 mėnesių yra pakankama ir proporcinga priemonė reaguojant į padėtį Austrijoje. Likusio priskirto skaičiaus prašytojų perkėlimo Europos Sąjungoje termino pratęsimas po Tarybos sprendimo (ES) 2015/1601 13 straipsnio 2 dalyje nurodytos datos nebūtų pateisinamas. Būtina, kad prašytojų perkėlimas Europos Sąjungoje iš Italijos ir Graikijos būtų vykdomas greitai ir reguliariai iki 2017 m. rugsėjo 26 d., siekiant veiksmingai padėti Italijai ir Graikijai susidoroti su tebesitęsiančia nepaprastąja padėtimi.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

2.1. Siūlomų veiksmų santrauka

Siekiant padėti Austrijai geriau susidoroti su nepaprastąja padėtimi dėl staigaus trečiųjų šalių piliečių antplūdžio į jos teritoriją, siūlomu Tarybos įgyvendinimo sprendimu vienų metų laikotarpiui laikinai sustabdomas iki 30 proc. prašytojų, priskirtų Austrijai pagal Tarybos sprendimą (ES) Nr. 2015/1601, perkėlimas.

Austrija vis tiek turi iki Tarybos sprendimo (ES) 2015/1601 13 straipsnio 2 dalyje nustatyto termino iš Italijos ir Graikijos į savo teritoriją perkelti 3 551 asmenį pagal Tarybos sprendimą (ES) 2015/1601.

Šiuo Tarybos įgyvendinimo sprendimu nedaromas poveikis trečiųjų šalių piliečių, kurie jau perkelti į Austriją pagal Tarybos sprendimą (ES) 2015/1601, padėčiai.

2.2. Teisinis pagrindas ir pasirinkta priemonė

Siūlomo Tarybos įgyvendinimo sprendimo teisinis pagrindas – Tarybos sprendimo (ES) 2015/1601 4 straipsnio 5 dalis.

Pagal Tarybos sprendimo (ES) 2015/1601 4 straipsnio 7 dalį siūloma priemonė – Tarybos įgyvendinimo sprendimas.

2.3. Subsidiarumo principas

SESV V antraštine dalimi dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės kai kurie įgaliojimai šiais klausimais suteikiami Europos Sąjungai. Šiais įgaliojimais turi būti naudojamasi pagal Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnį, t. y. jeigu valstybės narės negali deramai pasiekti siūlomų veiksmų tikslų ir jų dėl veiksmų masto ir poveikio būtų geriau siekti Europos Sąjungos lygmeniu.

Šioje srityje Europos Sąjunga pasinaudojo šiais įgaliojimais vykdydama Tarybos sprendimą (ES) 2015/1601. Dabartinėmis priemonėmis susidarius išskirtinėms aplinkybėms sustabdomi kai kurie valstybės narės įsipareigojimai pagal tą sprendimą, todėl šių priemonių gali imtis tik Europos Sąjunga.

2.4. Proporcingumo principas

Atsižvelgiant į būtinybę skubiai reaguoti į pirmiau aprašytą migrantų antplūdį ir į padėties rimtumą, šiuo metu vykdomų su Austrija susijusių ES veiksmų daliniu sustabdymu neviršijama to, kas būtina veiksmingo padėties pagerinimo tikslams pasiekti. Sustabdymas taikomas tik Austrijai, yra dalinis, laikinas ir neturi poveikio tarptautinės apsaugos prašytojų, kurie gali būti perkelti į Austriją iki šio pasiūlymo priėmimo, teisėms.

2.5. Poveikis pagrindinėms teisėms

Nedaromas poveikis Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (toliau – Chartija) nustatytoms pagrindinėms tarptautinės apsaugos gavėjų, kuriems taikomas Tarybos sprendimas (ES) 2015/1601, teisėms. Dalinis valstybės narės, į kurią perkeliama, įsipareigojimų sustabdymas yra susijęs tik su Austrija, yra laikinas ir neturi poveikio asmenims, kurie gali būti perkelti į Austriją iki šio pasiūlymo priėmimo.

3. POVEIKIS BIUDŽETUI

Dėl šio pasiūlymo ES biudžetas nepatirs papildomų išlaidų.

2016/0045 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

dėl 30 proc. prašytojų, priskirtų Austrijai pagal Tarybos sprendimą (ES) 2015/1601, kuriuo Italijos ir Graikijos labui nustatomos laikinosios priemonės tarptautinės apsaugos srityje, perkėlimo Europos Sąjungoje laikino sustabdymo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2015 m. rugsėjo 22 d. Tarybos sprendimą (ES) 2015/1601, kuriuo Italijos ir Graikijos labui nustatomos laikinosios priemonės tarptautinės apsaugos srityje[3], ypač į jo 4 straipsnio 5 ir 7 dalis,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) remdamasi SESV 78 straipsnio 3 dalimi Taryba priėmė du sprendimus, kuriais Italijos ir Graikijos labui nustatomos laikinosios priemonės tarptautinės apsaugos srityje. Pagal Tarybos sprendimą (ES) 2015/1523[4] iš Italijos ir Graikijos į kitas valstybes nares turėtų būti perkelta 40 000 tarptautinės apsaugos prašytojų. Pagal Tarybos sprendimą (ES) 2015/1601 iš Italijos ir Graikijos į kitas valstybes nares turėtų būti perkelta 120 000 tarptautinės apsaugos prašytojų;

(2) Tarybos sprendimas (ES) 2015/1601 buvo pagrįstas SESV 78 straipsnio 3 dalimi, kadangi dėl staigaus trečiųjų šalių piliečių antplūdžio į Italiją ir Graikiją susidarė nepaprastoji padėtis ir, remiantis valstybių narių solidarumo ir teisingo atsakomybės pasidalijimo principu, atsirado būtinybė šioms valstybėms narėms suteikti greitą pagalbą. Tai reiškia, kad kiekviena valstybė narė, į kurią perkeliama, turėtų užtikrinti, kad perkėlimas Europos Sąjungoje vyktų reguliariai, nebūtų vilkinamas ir būtų pakankamo lygio;

(3) pagal Tarybos sprendimo (ES) 2015/1601 4 straipsnio 5 dalį išskirtinėmis aplinkybėmis valstybė narė, nurodydama tinkamai pagrįstas priežastis, derančias su pagrindinėmis Sąjungos vertybėmis, įtvirtintomis Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje, galėjo ne vėliau kaip 2015 m. gruodžio 26 d. pranešti Tarybai ir Komisijai, kad ji laikinai negali dalyvauti iki 30 proc. pagal 1 dalį jai priskirtų prašytojų perkėlimo Europos Sąjungoje procese. Komisija turėtų įvertinti pateiktas priežastis ir pateikti Tarybai pasiūlymus dėl perkėlimo Europos Sąjungoje proceso, susijusio su ne daugiau kaip 30 proc. prašytojų, priskirtų atitinkamai valstybei narei pagal Tarybos sprendimo (ES) 2015/1601 4 straipsnio 1 dalį, laikino sustabdymo. Jei tikslinga, Komisija gali siūlyti pratęsti likusio priskirto skaičiaus prašytojų perkėlimo Europos

[3] OL L 248, 2015 9 24, p. 80.

[4] 2015 m. rugsėjo 14 d. Tarybos sprendimas (ES) 2015/1523, kuriuo Italijos ir Graikijos labui nustatomos laikinosios priemonės tarptautinės apsaugos srityje (OL L 239, 2015 9 15, p. 146).

Sąjungoje terminą, tačiau ne daugiau kaip 12 mėnesių po Tarybos sprendimo (ES) 2015/1601 13 straipsnio 2 dalyje nurodytos datos;

(4) Austrijoje susidarė išskirtinės aplinkybės – dėl staigaus trečiųjų šalių piliečių antplūdžio į jos teritoriją susidarė nepaprastoji padėtis;

(5) dėl labai išaugusio neteisėto sienos kirtimo į ES atvejų skaičiaus ir antrinio judėjimo Europoje labai išaugo tarptautinės apsaugos Austrijoje prašančių asmenų skaičius;

(6) Eurostato duomenys patvirtina, kad Austrijoje labai padaugėjo prieglobsčio prašytojų. Tarptautinės apsaugos prašytojų skaičius išaugo daugiau nei 230 proc. nuo 23 835 asmenų 2014 m. sausio 1 d. – lapkričio 30 d. laikotarpiu iki 80 880 prašytojų 2015 m. sausio 1 d. – lapkričio 30 d. laikotarpiu, o nuo rugsėjo mėn. kas mėnesį užregistruota daugiau nei 10 000 tarptautinės apsaugos prašytojų. Nors prašytojų skaičius 2015 m. gruodžio mėn. ir 2016 m. sausio mėn., palyginti su ankstesniais mėnesiais, sumažėjo, remiantis EASO duomenimis, skaičiai tebėra dideli;

(7) 2015 m. Austrijoje užregistruotas antras pagal dydį (po Švedijos) vienam gyventojui tenkantis tarptautinės apsaugos prašytojų skaičius ES (turimais Eurostato duomenimis – 9 421 prašytojas milijonui gyventojų);

(8) tokia padėtis labai apsunkino Austrijos prieglobsčio sistemą ir turėjo sunkių praktinių pasekmių, susijusių su priėmimo sąlygomis ir prieglobsčio sistemos galimybėmis išnagrinėti prašymus;

(9) todėl atsižvelgiant į dabartinę migracijos padėtį Austrijoje ir naštą, tenkančią jos pajėgumams išnagrinėti tarptautinės apsaugos prašymus ir suteikti tinkamas priėmimo sąlygas asmenims, kuriems akivaizdžiai reikia tarptautinės apsaugos, galima pateisinti 30 proc. prašytojų, priskirtų Austrijai pagal Tarybos sprendimą (ES) 2015/1601, t. y. 1 065 asmenų, perkėlimo Europos Sąjungoje laikiną sustabdymą vieniems metams;

(10) per laikino sustabdymo laikotarpį Austrija privalo toliau greitai ir reguliariai perkelti likusį priskirtą prašytojų skaičių;

(11) 30 proc. prašytojų perkėlimo Europos Sąjungoje sustabdymas vieniems metams yra pakankama ir proporcinga priemonė reaguojant į padėtį Austrijoje. Likusio priskirto skaičiaus prašytojų perkėlimo Europos Sąjungoje termino pratęsimas po Tarybos sprendimo (ES) 2015/1601 13 straipsnio 2 dalyje nurodytos datos nebūtų pateisinamas. Būtina, kad prašytojų perkėlimas Europos Sąjungoje iš Italijos ir Graikijos būtų vykdomas greitai ir reguliariai iki 2017 m. rugsėjo 26 d., siekiant veiksmingai padėti Italijai ir Graikijai susidoroti su tebesitęsiančia nepaprastąja padėtimi;

(12) kadangi šio Tarybos įgyvendinimo sprendimo tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl siūlomo veiksmo masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamasi ES sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo Tarybos įgyvendinimo sprendimu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

(13) šiuo Tarybos įgyvendinimo sprendimu gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, kurie pripažinti Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje;

(14) kadangi Jungtinė Karalystė nedalyvauja įgyvendinant Tarybos sprendimą (ES) 2015/1601, ji nedalyvauja priimant šį Tarybos įgyvendinimo sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;

(15) kadangi Airija nedalyvauja įgyvendinant Tarybos sprendimą (ES) 2015/1601, ji nedalyvauja priimant šį Tarybos įgyvendinimo sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;

(16) pagal prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį Tarybos įgyvendinimo sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;

(17) atsižvelgiant į būtinybę kuo skubiau spręsti šį klausimą, šis Tarybos įgyvendinimo sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1 065 prašytojų, priskirtų Austrijai pagal Tarybos sprendimą (ES) 2015/1601, perkėlimas į tą valstybę narę sustabdomas iki ... [*vieni metai nuo nuo šio Tarybos įgyvendinimo sprendimo priėmimo datos*].

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas